

ברלין 2013

ארז ישראלי | גלריה גבעון



Erez Israeli, Untitled, 2014, Mixed media on wood, 165x60x5 cm

העבודה הראשונה שנוצרה הייתה הסדרה מדונה, בה דימוי שלי עם אף גדול ועליו מעין עיירה יהודית בווערת. הדימוי הזה נולד רישומית עוד בדיסלדורף ופיסולית ב"דיוקן עצמי עם אף" שהוצג מאוחר יותר "באדמה נמוכה". חשבתי שיהיה לי מעניין להתחיל את העבודה בברלין מנקודה שלא מוצתה מבחינתי בדיסלדורף. הפעם מצאתי עצמי נמשך יותר לאתגר לצייר אש מאשר הסיפור על העיירה הבווערת או האף היהודי. כך גם הגעתי לדימויים מתוך הקליפ של מדונה "like a prayer" שהתחברו לרצף והוסיפו לו ממד אירוני. אסתר והעיירה הבווערת. האפים נגזרו בסופו של דבר מתוך הציור. מעבר לחידוד הציור כאובייקט, הם הופכים איברים רופסים, מיניים מצד אחד ומאזכרים את הסיפור על פינקווי מצד שני. סיפור האף בא לידי ביטוי גם בעבודה "שליד יהודי" המוצג יחד עם סדרה זו. לשלד נייר זה, המבוסס על ערכת "עשה זאת בעצמך" ייצרתי מעין עצם אף מאורכת שאינה ממשיכה מבחינה אנטומית. עצם המצביעה על זהותו של השלד כיהודי ומציעה מבחינה גנאלוגיה של התפתחות האף והעלמות שלו כתוצאה מאבולוציה והתבוללות. מעבר להקשר האנטישמי הברור מאליו, יש כאן הצעה לראות ביהודים את המקור האמיתי לדימוי של פינקווי. כבר בחטא הקדמון יש מהלך של אי לקיחת אחריות והעברת האשמה שהתוצאה שלה בסיפור המקורי של פינקווי תביא לצמיחת האף. אך מעבר לכך, השקר המובהק הראשון של קין ומכאן ההצעה לקרוא את אות קין כצמיחת האף היהודי וקיבוע השקר כחלק מהפיזיולוגיה שלו. העצם אגב נוצרה מעצמות שלד הנייר עצמו כדי ליצור תחושה אוטנטית שלה.

האש תמשיך לעניין אותי. בסדרת המדונה התעניינתי יותר בהיבט הציורי שלה, בעבודות השריפה המוצגות גם הן בקומה השנייה כבר ניסיתי ליצור מנגנון בו האש יוצרת דימוי של הרס עם התערבות מינימלית שלי. כלומר מאש כדימוי לדימוי שנוצר מאש. המנגנון פשוט מאוד: שני ניירות זהים, האחד נחתך לסטריפים ומודבק בשורות במרווחים אקראיים על האחר. הסטריפים מודבקים כך שהם חופפים אחד את השני. כך קרה שברגע שהדלקתי את השורה הראשונה היא שרפה את האחרת וכן הלאה. ברגע שהמצע, הרקע היו נדלקים הייתי מכבה אותם למנוע שריפת העבודה כולה. לאחר השריפה, שפכתי דבק פלסטי על כל המצע כדי לקבע את האפר. באחת העבודות, אותה הקדשתי לפול צלאן, כיבתי את האש בעזרת הדבק. התוצאה הייתה חומרית יותר. הדבק הלבן, השרוף מעט על המצע השחור הדהד בראשי את המשפט משירו פוגת מוות:

" חלב שחור של שחר אנחנו שותים אותו בערב
אנחנו שותים אותו צהריים ובקר שותים אותו בלילה
אנחנו שותים ושותים"

סדרת צילומי הדיפטיך בתערוכה מבוססת על הספר - Mensch und Sonne (בני האדם והשמש) של Hans Surén. ספר תעמולה נאצי זה, הקורא לגזע הארי לצאת אל הטבע ולהראות את גופו המופלא לעולם, הוא למעשה מעין ספר הדרכה לשפור ואימון הגוף המגלם את תפיסת שלמות הגוף הנאצית. הספר, הגובל בפדופיליה והומו ארוטיות מציע אפשרויות שונות של תנוחות גוף המצולמות לכאורה ברובן בטבע. מבט נוסף מגלה שרוב התמונות צולמו למעשה באולפן ונשתלו בטבע גלובאלי. בעבודה אני מנסה להתחקות אחרי התנוחות השונות ולהציג את גופי היהודי לעולם באופן המושלם ביותר ולשתול אותו במרחבי הטבע שמציע הספר. על מנת להגיע לתוצאה המרבית אני כופה על הגוף בעזרת תוכנת הפוטושופ להתאים את עצמו לעיתים עד עיוות לתצלום המקורי. התוצאה היא הדפסה מתוך הספר המקורי בצד האחד ובאחר הדפסה של הדימוי שלי.

העיסוק בשלמות ובצורך ללמד "מה נכון" בא לידי ביטוי גם בעבודות הנייר המציגות מגזרות שונות שנלקחו מחוברות מלאכה ואמורות ללמד ולעזור ב"ציור נכון" של הדימויים בהם מתעסקת החוברת. בעבודות אלו חשבתי על העיסוק הנרחב של הנאצים באמנות והצגת המהלך המודרניסטי כמנוון כפי שהדבר בא לידי ביטוי בתערוכה המפורסמת שערכו החל מ-1937 "Degenerate art". מגזרות אלו, יחד עם דף מחוברת המלמדת איך להכין Gay Parrot מדיקט מציעות מצד אחד "סדר נכון" מצד שני יש בתוכן גם אלמנט כאוטי ומופשט. במרכז העבודות מצויר סילואט שנלקח מסמל האמנות ברייך השלישי שהופיע כלוגו בכלל מסמך שהיו קשור לנושא זה. הסמל מכיל את הלוחם הקלאסי היווני, את הנשר עם צלב הקרס ולפייד האש הבווערת.

רעיון זה של אמנות מנוונת יחד העיסוק האובססיבי בגוף, המעסיק אותי גם ככה, קיבל התייחסות נוספת בעבודות הדיקט. סדרה זו התחילה ממצאיאת Jack (Hampelmann Jumping) מנייר בשוק בברלין. הבובות נגזרו וחוברו באופן לא נכון. כך נוצרו דמויות מעוותות מנוונות המחוברות ישירות אל הרישום שמתחתיהן. ברישום מופיע דימוי שלי עם אף גדול. מצאתי עניין באופן בו הבובות יוצרות שכבה שנייה של העבודה הבאה על חשבון הרישום המקורי ובעצם הורסת אותו. הבובות, שהן גרמניות מאוד במהותן, מגלמות תהליך של פירוק וניוון. בעבודות נוספות שנעשו כבר בארץ יופיעו בובות רדי מייד נוספות כמו למשל זו של "הושוע הפרוע" סיפור המכיל בתוכו את החרדה הנאצית מליכלוך והצורך בטיהור וניקיון הגוף. או בובה מ-1915 ואחת מ-1942 שתי נקודות זמן טעונות המתחברות יחדיו ומשפיעות אחת על השנייה. באחרת יכסו הבובות על רישום מחווה לקירשנר - הציור "מתרחצות במוריזנבורג" (1908). בעבודות נוספות הלך והשתכלל הדימוי של הבובה המקפצת. השתחררתי מהדימוי המוכן הקונקרטי הגרמני וניסיתי כמו ג'פטו ליצור מערך של בובות עץ שלי, חלקן בדמותי, ערומות מעוותות גרוטסקיות עד שהן ההופכות מצחיקות. החוטים מצביעים על פוטנציאל ההפעלה של הבובה ועם זאת על קיבעונה.

ארז ישראלי, ינואר 2014



Erez Israeli, Jewish Skeleton, 2013, Mixed media, ready made and ink on paper, 240x180x160 cm



Erez Israeli, Untitled, 2014, mixed media and ready made op plywood, 98x150x7 cm



Erez Israeli, Untitled, 2014, Ready made and mixed on paper, 57x44x4 cm



Erez Israeli, Untitled, 2013, Ink and Mixed media on pluwood, 130x90x8 cm